

Enstitüsü: Sosyal Bilimler

Anabilim Dalı: İletişim Tasarımı

Programı: İletişim Tasarımı

Tez Danışmanı: Selçuk Hünerli

Tez Türü ve Tarihi: Yüksek lisans - Haziran 2009

KISA ÖZET

KULLANICI ERİŞİMİ AÇISINDAN ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİ WEB SİTELERİ ARAYÜZ-İÇERİK UYUMU SORUNU

Yücel Tekin

Çalışma üniversite kütüphaneleri web sayfalarının ara yüz-içerik uyumu sorununun kullanıcı erişimi açısından irdelenmesini kapsamaktadır. Hedef, kullanıcı erişimleri açısından ara yüz ve içerik arasındaki uyumun ne tür iletişim engelleri yarattığının ortaya konması ve web sitelerinin içerikleri ile ara yüzlerindeki uyumun kullanıcıya etkisinin ortaya konulmasıdır.

Araştırmada, web sayfalarının tasarım nesnelere olarak barındırdıkları özellikleri sıralanmakta, yine kütüphaneler örneğinden yola çıkılarak kullanıcılarının beklentileri ile uyumlu içeriklere sahip olup olmadıklarını incelenmekte, kullanıcı memnuniyeti ile içerik-ara yüz arasındaki ilişkiyi ortaya konulmaktadır. Bu çerçevede Roman Jakobson'ın sözlü iletişim modeli temel alınıp sayfaların analizine girilerek, kullanıcı sormacaları ile karşılaştırmalar yapılmıştır. Çalışma sırasında web sitelerinin kişi ya da kurumların göstereni olarak, erişimcilerle hangi göstergeleri kullanarak iletişim kurdukları incelenmiştir. Bunun yanında kaçınılmaz olarak iletişim bilimleri, göstergebilim, web tasarımcılığı ve konunun özeli olarak

kütüphanecilik biliminin gerek içerik gerekse tasarımla ilgili görüşlerinden yararlanılmıştır. Sormaca uygulanarak göstergelerin kullanıcılarca nasıl algılandığı, bir iletişim süreci aracı olarak web sayfalarının kullanıcıları ile iletişimleri, kullanıcıların algı ve ihtiyaçları çerçevesinde incelenerek değerlendirmeler ve çözümlemelere gidilmiştir.

Çalışma, ara yüz ve içerik tasarımı gerçekleştirilirken kullanıcı odaklı düşünülmesi gerektiği ve göstergebilimsel ilkeler dikkate alınarak hareket edildiğinde web sayfaları aracılığı ile gerçekleştirilen iletişim süreçlerinin başarısının arttığını ortaya koymaktadır.

Aynı zamanda farklı kullanıcı gruplarına sahip web sitelerinin, bu farklı kullanıcıların özelliklerini ile eğilimlerini dikkate alarak gerçekleştirecekleri tasarımların, kullanıcıların siteleri kullanımlarını olumlu yönde etkileyebileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Üniversite kütüphaneleri web sayfaları, ara yüz- içerik uyumu, web ara yüzleri, web içerikleri, web tasarımı ve göstergebilim, iletişim ve kütüphane web sayfaları, kullanıcı odaklı web tasarımı.

Bilim Dalı Sayısal Kodu:

University : Istanbul Kultur University
Institute : Institute of Social Sciences
Department : Communication Designs
Programme : Communication Designs
Supervisor : Doç. Selçuk Hünlerli
Degree Awarded and Date : MA – June 2009

ABSTRACT

INTERFACE-CONTENT COHERENCE PROBLEM OF UNIVERSITY LIBRARIES' WEB SITES IN TERMS OF USER ACCESS

Yücel Tekin

This study contains the examination of interface-content coherence problem of university libraries' web sites in terms of user access. The purpose is to explain how coherence problem between interface and content creates communication difficulties and to clarify the effect of the coherence between the contents of web sites and interfaces for the user.

In the study, features that the web sites incorporate as design subjects are specified, it is examined whether the web sites have the contents which are coherent for their users' expectancies, and the relation between the user satisfaction and content-interface is put forth. In this context, user questionnaires have been compared and contrasted by taking Roman Jakobson's verbal communication model as a base and analyzing the pages. Throughout the study, it is examined which signs web sites, as the signifier of persons or institutions, use in order to communicate with users.

Besides, the ideas of communication science, semiology, web design, and being specific to the subject, the ideas of library science about both content and design are

inevitably benefited from. By applying the questionnaire, it is appraised and analyzed how the signs are perceived by the users, how web pages as a tool of communication process communicate with their users by the framework of the users' perceive and necessities.

The study reveals that it must be thought as user-focused while interface and content design are realized, and also that the success of communication processes which are realized via web pages increase when semiological factors are considered.

When the designs which are to be created by the web sites that own different user groups as in the university libraries are created by considering the characteristics and tendencies of these different users, it is concluded that it could affect the users' use of sites positively.

Key Words: Web pages of university libraries, interface-content coherence, web interfaces, web contents, web design and semiology, communication and library web pages, user-focused web design.

Science Code :